

Αρ. Αρθρου: 1

Έτος: Γ Σελίδα: 1
Αρ. Αποκόμματος: 1

Γενικά

Derby

Unpos → Αρχία

Δημοσία Έρχοι
Οδικά Έργα
Αστυνομία

R. Biddulph

Πυλωδία

Γερνία

Ευπαίδευση

Παφός

Πάρεος

Κύρια

Μέσα μεταφοράς (άμαξες)

COOP

Χωρξία

Εμπόριο

Ακτωδωστος

ΑΓΓΛΙΑ ΚΑΙ ΚΥΠΡΟΣ.

Ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις καθυπέ-
βαλεν ἐσχάτως εἰς τὸ Κοινοβούλιον
διάφορα σπουδαῖα καὶ περιεργα ἐγ-
γραφα, ἀναφερόμενα εἰς τὴν διοι-
κητικὴν καὶ οἰκονομικὴν κατάστα-
σιν τῆς Κύπρου. Ἐνία τῶν ἐγγρά-
φων τούτων, ἐν οἷς τὸ ὑπόμνημα
τοῦ ἐκτάκτου ἀποστόλου Κ. Φαίρ-
ρηλδ καὶ τὸ ἀνθυπόμνημα τοῦ ἀρ-
μοστοῦ σὲρ Βιδωλς περιλαμβάνουσι
πολυτίμους πληροφορίες καὶ κρί-
σεις. Ἀλλὰ τῆς θεωρίας τῆς κυ-
βερνήτεως περὶ τῆς Κύπρου ἐρμη-
νεύει σαφῶς καὶ ἀκριβῶς ἡ ἐπομέ-
νη διακρίνωσις τοῦ λόρδου Δέρβου,
ἥτις, ὡς πρότερον τῆλαυγες, προ-
τίταται τῶν ἄλλων ἐγγράφων.

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἀποικιῶν
πρὸς τὰ τῶν οἰκονομικῶν.

11 Μαΐου, 1883

Ὁ λόρδος Δέρβου παραγγέλλει
μοι νὰ ἐπιστήσω τὴν προτοχὴν τοῦ
ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου εἰς
τὴν ἀπὸ 18 ἰουλίου 1881 ἐπιστο-
λὴν, τὴν ἀναφερομένην εἰς ἐπιχορη-
γήσεις πρὸς ὑποστήριξιν τῶν πόρων
καὶ προσόδων τῆς Κύπρου. Ὁ λόρδος
Κιρκερλέϊ ἀπέστειλε τότε, κατὰ
τὴν ὑπόσχεσίν του, τὸν Κ. Φαίρ-
ρηλδ εἰς Κύπρον ἵνα διαλεχθῇ τῷ
ἀρμοστῇ καὶ ταῖς ἐπιτοκίαις ἀρ-
χαῖς κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 81.
ὑποστρέψας εἰς Λονδίνον ὁ Φαίρ-
ρηλδ συντάσεν ὑπόμνημα, ὅπερ ἐ-
νημοσιεύθη ἤδη ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῆς
ἐπισημότητος τοῦ ἀρμοστοῦ. Ἐν τῷ
πρώτῳ μέρει τοῦ ὑπομνήματος ἀ-
παριθμεῖται ἡ ἐξέλιξις τῆς γῆρου, ἐπὶ τῇ προσδό-
κῃ, ὅτι αἱ πρόσδοτοι θὰ ἡδύναντο
ἐπὶ τοιοῦτον, ὥστε εἰν θὰ ἦτο πλε-

23/

Ἡμερομηνία: 4/ 8/ 1883

Εφημερίδα «ΑΛΗΘΕΙΑ» Λεμεσός

Αρ. Αρθρου: 1

Ετος: 1 Σελίδα: 1
Αρ. Αποκόμματος: 2

ν ανάγκη νὰ προσκληθῇ τὸ Κοινο-
βούλιον νὰ βοηθήσῃ τὴν νῆτον ὅπως
παρέσῃ εἰς τὰς ἐπιβληθείσας αὐ-
τῇ υποχρεώσεις διὰ τῆς βρετανικῆς
ἐκτογῆς. Ἀλλ' ὅταν συνειδηθῇ ἡ
ἀπάνη πάντων τῶν σχεδίων ἐκεί-
νων, ἀναβαίνει εἰς μέγα ποσὸν ἔ-
κτος εἶναι ἀδύνατον νὰ προσκληθῇ
ν αἱ Βουλὲς ἐπὶ ἐκείνῳ ὅσον
ν ἡ Κύπρος ἀπορρίπτει τὴν ἐγγί-
νη.

αν ἀξιώσεις μείζονας τῶν νῦν. Τοι-
αῦται ἀξιώσεις, κατὰ τὸν λόγον
Δέρβυ, δὲν ἐπιδέχονται ὑποστήριξιν.
Ἐὰν μὴ παρενέβαινε τῷ 1878 ἡ
Ἀνάστης κυβερνήτης, θὰ διετέ-
λει ἡ Κύπρος ἐπὶ χρόνον ἀάριστον
βεβαρυμένη δι' ἀδρῶν υποχρεώσε-
ων πρὸς τὴν κεντρικὴν κυβερνήτην
ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ θὰ πα-
ρήκμαζεν ἐν ἑσθλῶν. Καὶ αὐτοὶ δὲ
οἱ νητιῶται ὠφελήθησαν οὐχὶ μι-
κρόν, ἀφ' οὗτο ἡ κυβερνήτης ἀνεμί-
χθη εἰς τὰς υποθέσεις των. Αἱ πλη-
ρωμαὶ των εἰς Κ)πολιν μένουσι βε-
βαίως αἱ αὐταί· ἀλλὰ, κατὰ τὴν
συμπληρουμένην πενταετίαν τῆς
κατογῆς, τὸ Κοινοβούλιον ὑπετή-
ρεψε τοὺς πόρους αὐτῶν διὰ 200,
085 λιρῶν, ἐβελτίωσε τὴν πρὸς τὴν
ἀλλοδαπὴν ἐπικοινωνίαν των διὰ
37, 294 λιρῶν, συγχρόνως δὲ ἐδα-
πάνησεν ὑπὲρ τὰς 300,000 ὑπὲρ
αὐτοῦ αὐτοῦ στρατοῦ. Πλὴν τῆς ὑ-
ποστηρίξεως τῶν ἐπιτοπίων προσό-
δων, ἐδαπανήθησαν 120,000 εἰς
ἀγρονομία, ἐργα καὶ 5,000 κατὰ τῶν
ἀκρόδων· τελευταῖον ἡ διαχείρισις
τῆς ἀπτυνομίας καὶ ἄλλων κλάδων
τῆς ὑπηρεσίας ἀπεδείχθη λυσιτελε-
στέρα καὶ μᾶλλον εὐεργετικὴ ἢ ἐ-
πὶ τουρκοκρατίας. Τὰ εὐάρεστα ἐ-
πακολούθηματά εἶναι προφανέστα-
τα· ἐβελτιώθη ἡ κατὰ τὴν κω-

Αρ. Αρθρου: 1

Ετος: 1883 Σελίδα: 1
Αρ. Αποκόμματος: 3

μῶν, πόλεων καὶ κατοικούν, ἐπολ-
λαπλατίσθη ἡ εἰσαγωγή καὶ ἐξα-
γωγή, κῦρήθη δὲ καὶ ἡ πρότοτος ἐ-
πὶ τῶν εἰδῶν τῆς τρυφῆς, λ. γ. τῶν
καπνῶν. Ἐπὶ τῶν τουρκικῶν χρό-
νων καὶ ἐν τῇ ἐμπορίᾳ ἀνέβαι-
νεν εἰς 1 κίρ. καὶ 10 σελ. κατὰ
κεφαλὴν τῷ 1879 ἀνέβη εἰς 2 λ.
τῷ 1880 εἰς 2 1)2, τῷ δὲ 1881
εἰς 3. Ὁ πρ Βίττωλφ ἀνέμνησεν, ὅ-
τι ἡ ἐν Κύπρῳ κυβέρνησις οὐδέντων
μνημονεύθέντων σχεδίων ὑπεστήρι-
ξε, πλὴν τοῦ ἀναπροσβλέποντος εἰς τὸν
ἐμπορικὸν λιμένα Ἀμμοχώστου,
καὶ ὅτι ἐὰν οἱ Κύπριοι μὴ ᾔταν
σχετικῶς ἀλλότριοι εἰς τὴν ἡμετέ-
ραν ἀρχὴν καὶ ἐξ ἀνάγκης ἀπειρο-
τῶν ἡμετέρων κυβερνητικῶν μεθό-
δων, ὁ λόρδος Δέρβυ οὐδ' ἀπολύτως θὰ ἐ-
κρίνε καθήκον τοῦ νῦν λαβῆ ὑπ' αὐ-

τοῦ τὰ σχέδια, περὶ ὧν ἑκατὸς εἰ-
χεν ἰδέαν νῦν σχηματιστῇ γνώμη
ιδίαν.

Ἀλλ' ἐν τῇ νῦν περιπτώσει τὰ
πράγματα ἔχουσιν ἄλλως πως.
Πολλὰ τῶν σχεδίων τούτων ἐπεδο-
κίμασαν σπουδαῖαι ἐφημερίδες καὶ
σπουδαιότεροι συγγραφεῖς βρετανοί.
ἐπὶ τριῶν δὲ ἢ τεσσάρων παρεκλή-
θησαν ἐκλεκτὰ ὑπ' ἀλλήλοισι νῦν τὰ
μελετήσωσι καὶ ἐξενέγκωσι γνώ-
μην. Οὕτω διακειμένων τῶν πραγ-
μάτων καλὸν κρίνει ὁ λόρδος Δέρ-
βυ νῦν κερυθῆ ὑπαζ' διὰ παντός,
ὅτι οὔτε ἰδέα, οὔτε προσδοκία ὑ-
πάρχει, ὅτι θὰ ἀναπτυχθῇ ἡ Κύ-
προς τῇ γενναιοδωρίᾳ τοῦ Κοινοβου-
λίου. οἱ δὲ κατὰ τὴν ἀνάγκην λαμβάνοντες
μετρίαν τινα βοήθειαν, οἷα προ-
τείνεται ἐν τῇδε τῇ ἐπιστολῇ, πρέ-
πει αὐτοῖς νῦν ἀναπτυχθῶσιν ἰδίῃς
κρίσεσι καὶ ἰδίῃς ἀναλώμασι. Κα-
τόπιν ὁ λόρδος ἐξετάζει δαπάνας
καὶ προσόδους. Κατὰ τὸν Φαίρηλδ

Αρ. Άρθρου: 1

Έτος: Γ Σελίδα: 1
Αρ. Αποκόμματος: 4

ή αναγκαία επίχώρας δαπάνη (άνευ των δημοσίων έργων και τής εκπαιδευσεως) συμποσούται τανυν είς 95,393. Ο άρμοστής σίρ Βί-δωλφ δέν διαφωνεί επί των αναγκών τής νήσου, πλην επί του κωφολαίου περί καταργήσεως τής θέσεως του έν Λευκωσία διοικητου, ήν ο Φαίρφηλδ θέλει νά συγχωνεύση κατ' όνομα τή θέσει του άνωτάτου γραμματέως, άφ' ου οι προϊστάμενοι των τμημάτων έν Λευκωσία έκτελοῦσι τώ έργον των διαφόρων τμημάτων τής κυβερνήσεως. Ο άρχος Δέρβυ δέν υποκαμβάνει του-τω άνεκτήλεστον· άλλ' έν τώ παρόντι δέν κρίνει ώφέλιμον τήν επίσπευσιν τής έκτελέσεως. Τελευτήσαντος του διοικητου έν Λευκωσία, προτείνει ο λόρδος Δέρβυ νά κατασταθή προς καιρόν «τοποτηρητής», έχων μισθόν 420 λιρών κατ' έτος, άχρις ου υποκινηθή τώ ζήτημα εις καταλληλοτέρους καιρούς. Έάν έν τώ μεταξύ χρεώσωσιν αι θέσεις των διοικητών έν Κερύνεια και Λάρνακι, άς διορισθώσι διάδοχοι επί έλαττώσει του μισθου εις 400, και 500 αντί των υπά τοῦ Φαίρφηλδ

προτεινομένων 450 και 650, σήτινες είναι υπερβολικαί. Κερύνεια και Λάρναξ είναι μικραί, τοσούτον δε άμέσως υπόκεινται εις την έποπτείαν τής κεντρικής κυβερνήσεως, ώστε δέν είναι χρεία νά διορισθώσιν άνώτεροι λειτουργοί. Επί τή υποθέσει, ότι αι δαπάναι διαστηρίων και διαχειρίσεως άμβαινουσιν εις 96,000, επιλείπεται τώ ζήτημα περί των κατ' έτος αποταμιευθησομένων υπέρ των δημοσίων έργων και τής παιδείας. Μέχρι τέλους του λήσαντος ήδη είκονομη-

23/

Ημερομηνία: 4/ 8/ 1883

Εφημερίδα «ΑΛΗΘΕΙΑ» Λεμεσός

Αρ. Αρθρου: 1

Έτος: 1 Σελίδα: 1
Αρ. Αποκόμματος: 5

κοῦ έτους 1882—1883 έδαπανή-
θησαν 120,000 εἰς ὁδοὺς, δημόσια
ἔργα καὶ κτίρια· ὁ Φαίρφηλδ προ-
τείνει μικροτέραν ἀναλογίαν δαπα-
νημάτων ἤτοι 13,000 λιρῶν κατ'
έτος ἐν τῇ μέλλοντι. Κατὰ τὸν
ἄρμοστὴν σὶρ Βιδωλφ «τὸ ποσὸν
»τοῦτο εἶναι πάντῃ ἀκατάλληλον
»εἰὰν μέλλει νὰ βελτιώσῃ τὴν ὕλι-
»κὴν τῆς νήσου κατὰστασιν προση-
»χόντως. Δὲν εἶναι δύσκολον νὰ ἐ-
»λαττώσωμεν τὰ ἀναλώματα ἀνα-
»στέλλοντες τὰ δημόσια ἔργα· ἀρ-
»κεῖ νὰ ἀναδράμωμεν εἰς τοὺς
»τουρκικοὺς χρόνους ὅπως εἶδωμεν
»τὰ ἀποτελέσματα τῆς οὕτω ἐ-
»φαρμοζομένης ἀρχῆς». Ὁ λόρδος
Δέρβυ εξέφρασεν ἤδη γνώμην περὶ
τῶν ἐκεῖ ἡ νήτος ἀξιώσεων καὶ ἐπι-
ωθῇ δαπάναις ἀγγλικαῖς προστίθη-
σι δὲ νῦν, ὅτι, εἰὰν ἡ ἐθνοφυλακὴ κυ-
βέρνησις ἐδαπάνῃ κατ' ἔτος 13,
000 εἰς δημόσια ἔργα, ἡ διαχειρι-
σίς της θὰ ᾔητο ὀλιγώτερον ἀξιόμι-
πτος... Κατὰ τὸν λόρδον Δέρβυ
δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη ἄλλων δημοσι-
ων κτιρίων ἐν Λευκωσίᾳ· εἰὰν δεθ-
σῇ, ἃς ἐνοικιασθῶσι πρὸς καιρὸν ἐκ-
νῆα ἐκτὸς τῆς πόλεως χάριν τῶν ὑ-
παλλήλων. Χάριν τῆς ὁδοποιΐας
προέτεινεν ὁ Φαίρφηλδ 5,000 λιρ.
κατ' ἔτος ἐκ τοῦ κεντρικοῦ ταμει-
ου· ὁ σὶρ Βιδωλφ λέγει «ἐξαιρουμέ-
νης τῆς ἀπὸ Λευκωσίας εἰς Λάρνα-
να ὁδοῦ καὶ τινῶν ἄλλων βραχυ-
τάτων, οὐδὲν ἐγένετο ἄλλο, ἢ ἡ δι-
αχάρις ὁδῶν καὶ σηματοποιεῖς
χωμάτων». Τῷ 1880 εξέφρασεν
ὁ Ἀδυνατόν ὑπὲρ νὰ κατασκευα-

Αρ. Άρθρου: 1

Έτος: Γ' Σελίδα: 2
Αρ. Αποκόμματος: 6

πρώτην άπαιται αί διαγραφάθειται
όδοί ένεκα τών άπαιτουμένων ά-
δρων δαπανημάτων· αύται όμως
είναι χρήται εις άμείζους έν παν-
τι καιρώ πλην τών βαγδαίων και
συγκοτάτων ύετών». Τω έπιόντι
έτει, 1881 έδαπανήθησαν 5,799
εις όδούς, και ιδίως από Λευκωσί-
αν εις Κυθραίαν και από Πάφου
εις Λεμεσσόν (42 μίλια), δι' ής θα
ήλαττούντο αί τής μετακομίσεως
δαπάναι κατ' 43 τοίς 100. Κατ-
εσκευάσθησαν δε συγγρόνως 22 ό-
χετοί και 21 γέφυραι επί διαφόρων
όδων. Άρχομένου του οίκονομικου
έτους 1882—1883, ό μηχανικός
τής κυβερνήσεως άνήγγελλεν, ότι
υπήρχον έν τή νήσω 328 1)2 μί-
λια άμείζιτων και 28 μίλια ήπα-
σίμων όδών. Είς ταύτας συγκατε-
λέγετο και ή από Λεμεσσού εις
Τρώσαν, ήτις κατασκευασθείσα έν
του στρατιωτικού ταμείου χάριν
στρατιωτικών σκοπών. ήδύνατο
μέχρι τινός να χρησίμεύτη και εις
ύπηρεσίαν άστικήν. «Η στρατιω-
τική όδός ήνοιξε τά μεγάλα τμή-
ματα τής ένοποι'ας, έπιτρέψατα
ταίς ήμιόνις να διέρχωνται την
χώραν έν ζοφεωτάταις νύξιν, ίνα
μή κινδυνεύη ό σίνος έκτιθέμενος εις
τάς ήλιακάς ακτίνας».

(άκολουθεί.)

(Έκ τής «Κλειούς».)

23/

Ημερομηνία: Δ' / 8 / 1883
Εφημερίδα «ΑΛΗΘΕΙΑ» Λεμεσός.